

Mindent megteszünk a béke megvédéséért

Péter János református püspök felszólalása a szegedi békenagygyűlésen

Ismerős arcok sorakoztak egymás mellett kedden délután a Fáklya mozi kerthelyiségében — sok száz szegedi békeharcos tekintete szegeződött a nemzetiszínű, s két drapériával bevont emelvény felé, ahol a békenagygyűlés elnöksége ült. Nagy Istvánnak, a Városi Békebizottság tagjának, a városi tanács mezőgazdasági osztálya vezetőjének megnyitó szavai után Péter János református püspök, a Béke-Világtanács tagja emelkedett szólásra.

— Megváltozott helyzetben tartjuk ma ezt a békegyűlést — mondotta bevezetőjében — hisz a helsinki béke-világtalálkozó után két héttel a négy hatalom kormányfői tanácskozásra ültek össze Genfben, amelynek eredményeként további enyhülés állt be a nemzetközi helyzetben.

A helsinki béke-világtalálkozó, amelyen én is résztvettem, azon munkálkodott, hogy növelje a genfi tanácskozás nagy jelentőségét, ráirányítsa a világ közvéleményének figyelmét. Maga a helsinki béke-világtalálkozó — mondotta Péter János a továbbiakban — a békemozgalom történetében új állomás volt, hisz

számos olyan nemzet képviselője és közéleti személyiség volt ott jelen, akik nem vettek részt eddig a békemozgalomban, nem költötték le magukat semmilyen mozgalomhoz.

Hatvanhatsz ország közel kétezer küldötte tanácskozott Helsinkiben és ma már elmondhatjuk, hogy nem csalódtunk; jól ítéltük meg a genfi értekezlet jelentőségét a világ békéért vívott harcában.

Péter János püspök ezután az elmúlt esztendő békeharcainak hatalmas lépéseit, eredményeit példázta és visszaemlékezéseket mondott a külföldi útiról, ahol személyes tapasztalatokat szerzett az imperialisták háborús készülődéseiről és az elnyomott ország népeinek békeharcairól, majd a helsinki eseményeket elevenítette fel.

— Jelentős dolog a magyar békemozgalom szempontjából, hogy ezen a béke-világtalálkozón — folytatta — felszólalt Czapik érsek is és a

hívek nevében elmondotta a világ békeharcosainak képviselői előtt, hogy a magyar keresztények is mindent megtesznek a béke megvédéséért. Ugyanezt tolmácsoltam én is, mint református püspök, híveim nevében. (Taps.)

A továbbiakban arról beszélt Péter János, hogy a Szovjetunió 1948 óta mindig hangoztatta, van lehetőség arra, hogy az ellentéteket tárgyalások útján oldják meg. Amikor 1952 karácsonyán Sztálin biztató szavai elhangzottak — lehetséges két különböző rendszer békés egymás mellett élése —, akkor még ezt a nyugati hatalmak nem vették tudomásul. Ma már minden ember láthatja, hogy igenis van lehetőség két különböző rendszer egymás melletti élésére, van lehetőség a tárgyalásra, a megoldatlan problémák rendezésére.

Péter János beszámolójának befejező részében a genfi tanácskozással foglalkozott. Kiemelte, hogy szerinte

igen jelentős dolog az, hogy a tanácskozást a négy nagyhatalom képviselői kedvezően ítélték meg.

— A legnagyobb öröm a genfi értekezlet eredményességén azon az oldalon mutatkozik meg — hangsúlyozta a püspök —, ahol évek óta sokat tettek a béke érdekében. Bulgarián a genfi értekezleten több példával bizonyította, hogy a Szovjetunió hat év óta milyen javaslatokat tett a feszültség enyhítésére, a felmerülő ellentéteket békés megoldására.

Péter János nagy tapsal fogadott beszámolója után Balogh Elemérné Kutrucz Gizella, az anyák világkongresszusán részt vett egyik magyar küldött számolt be a tanácskozáson szerzett tapasztalatairól, élményeiről, a világ asszonyainak, édesanyjainak a békéért vívott harcáról. Sok személyes tapasztalatát mondta el a magyar küldött, amelyet a békegyűlés résztvevői nagy figyelemmel hallgattak. Megemlítette például többek között, hogy az egyik olasz városának küldötte elhozta üzenetét annak a 17 olasz partizán édesanyjának, akik a második vi-

lágáborúban elvesztették drága gyermekeiket. Üzenék, hogy nem akarnak hábrúrt, hogy más édesanyák is hasonló sorsra jussanak. Felvívította Kutrucz Gizella az anyák világkongresszusán történt epizódokat s azokat a szavakat, amelyek elhangzottak a kongresszuson. A békegyűlésen résztvevők nagy tussal fogadták a magyar anyák küldöttének és Péter János református püspök beszámolóját.

Valószínűleg a víz okozta a hasmenéses megbetegedéseket

A város területén az elmúlt vasárnap nagy számmal lépett fel hasmenéssel, hányással, kisebb-nagyobb fokú esettséggel, többnyire mérsékelt lázzal járó megbetegedés. A városi tanács egészségügyi osztálya a hétfőn beérkezett első bejelentések után a legszélesebb körű felderítést indította a megbetegedések okának sürgős kivizsgálására.

A vizsgálatok még folyamatban vannak. Az eddigi eredmények szerint a betegségek valószínűleg a víztől erednek. A szombati zivatar alkalmával csapadékvíz hatolt be a vízellátó hálózatba. A sérülés helyének felderítése folyik. A további megbetegedések megakadályozása végett szerdán este

Erről az emberről pár hónappal ezelőtt nagyon sokat írtak az újságok. Még a fényképét is közölték. Bálint Jánosról, a pusztamérgesi gépállomás DISZ-brigádjának fiatal vezetőjéről van szó, aki kiscsiny csapatával együtt nagyon sokat tett azért, hogy a tavaszi versenyben az ország összes gépállomái közül a pusztamérgesi legyen az első. Lelkes, fáradhatatlan munkájáért kormányküntületést is kapott. Ezt követte egy másik nagy

kiüntetés is. Bálint Jánost küldöttként választották a városi Világifjúsági Találkozóra. Azzal bízták meg, hogy vigye el a megye traktorosainak harcos üdvözlét a nagy ifjúsági találkozóra, mondja el mindenkinek, akivel beszél, milyen eredményeket érnek el, hogyan dolgoznak a megye traktorosai, különösen a Pusztamérgesi Gépállomás diszistái, szocialista hazánk építésében.

Még kora reggel volt,

amikor motorkerékpárjára ült, ment ki a cséplőgépekhez, hogy segítsen az indulásban. Csak este tudta meg, hogy míg odajárt, ajánlott levél érkezett a címére. Az utazási jegyét küldték benne a Világifjúsági Találkozóra. Arca sugárzott az örömtől és a boldogságtól, amikor felbontotta a levelet.

Végig olvasta az irást, s aztán az ő megszokott szűkszávágásával csak ennyit mondott a mellette álló párttitkárnak. — Most már nyugodtan utazhatom el.

Miért, hát eddig mitől tartott? — kérdezték a körülállók.

— Megvallom, most már, egy dologtól nagyon féltém eddig. Nem mondtam senkinek, de néha még olyan gondolataim is támadtak, mennyivel jobb lett volna, ha a városi VIT-et mondjuk cséplés után rendezik meg. Mert bizony a cséplés az hatalmas munka és ha én elmegyek, ki dolgozik majd helyettem? Aggódtam amiatt, talán még odaszélek, lemarad a brigád.

Bálint Jánost azóta, hogy megválasztották VIT küldöttnek, sokat foglalkoztatja ez a gondolat. Vajon, megtarthatja-e az elsősegély távollétében is a DISZ-brigád? Ezen a napon,

A Vidám Cirkusz

Általában azzal a véleménnyel jöttek ki a nézők a Szegeden tartózkodó Vidám Cirkusz kivilágított sátorából: jól szórakoztunk.

Azok a szegediek, akik már hosszú esztendő óta a városunkba érkező cirkuszközös műsorait rendszeresen megnézik, joggal állapíthatják meg azt is, hogy ma már nemcsak a nagy fényes kiállítású cirkuszközös előadásai az érdekesek, hanem az ilyen kevés befogadó képességű cirkusz műsorait is elég gondosan állították össze. S jól illik a műsorhoz a cirkusz neve is: Vidám, humoros, jókedvű, nevettető szinte minden számmuk.

ne aggódj miattunk,

helyett is dolgozunk majd. Akár mi történik is, de nem maradunk le a munkában. Ez az ígéret volt az, amely megnyugtatta Bálint Jánost.

— Tudom biztosan, hogy helytállnak, hiszen ők amit ígértek, még mindig teljesítették. Most is teljesítik majd. — magyarázta Bálint János.

Igérték azt is, hogy a tavaszi versenyben ők lesznek az elsők. A másik brigád, a versenytárs ugyancsak ezt vállalta. Keményen harcoltak az elsőségért. Tervüket 150 százalékkal teljesítették. A DISZ-brigád azonban mégsem hagyta magát. 154 százalékos átlaggal fejezték be a tavaszi tervet. Derekasán küzdöttek először csak a percekért, de aztán még a másodpercekért is. Nagy tervelőnyvel fogtak most a csépléshez is. A gépek beindulása előtt már 140 százaléknál tartottak az évi terv teljesítésében. Nagyon nehéz lenne más gépállomásoknak most utolérni őket.

— Ők megkértek, hogy mindezeket mondjam el rólok. Hát elmondom — magyarázta Bálint elvtárs —. Elmondom, hogy az én barátaimmal, a mi pártunk nevelte DISZ-fiatalokkal minden eredményt elérhet érní, ha úgy akarjuk, még a hegyeket is meg tudjuk mozditani.

Zenei tehetségek felvétele a Zeneművészeti Főiskolán

A népművelési miniszter legújabb rendelete a kivételes zenei tehetségek számára lehetővé teszi, hogy már 18 éves koruk előtt a zeneművészeti főiskola növendékei lehessenek. A kivételes zenei tehetségeket a főiskolai felvételi vizsgára az illetékes zeneiskola, illetve zeneművészeti szakiskola megféléltanszakának és igazgatójának javaslatára, a zeneművészeti főiskola főigazgatója hívja be. Kivételes zenei tehetségként felvételre javasolhatók azok a tanulók, akik a zeneiskola VII. osztályát elvégezték, illetve a zeneművészeti szakiskolában vég bizonyítványt szereztek.

Kölcsönös segítséggel

A kurszki begyűjtőhely udvara a városkörnyék egyik legélénkebb helye. Gabona szállító teherautók fordulnak meg benne. Csak 2—3 percig tartózkodnak a mérlegházban, s azonnal a raktárak felé robognak. Itt futószalagra kerül a gabona és minden emberi erőfeszítés nélkül jut a raktárba. A kurszki begyűjtőhelyre 5 kerület kolhozai szállítja a gabonát. Vannak napok, amelyeken a begyűjtőhely 25 000 mázsát vesz át. Azt jelenti ez, hogy ilyen napokon kapuján csaknem ezer „GAZ—51“-es teherautó fordul be, hogy óránként 40 kocsiit kell kirakni és a számára szükséges okmányokat kiállítani; másfél perc jut tehát egy gépkocsira!

Ez a nagy munkatorlás meghaladta a begyűjtőhely kisszámú, lelkes kollektívájának erejét. A kollektíva igazgatója, Jevszejev és helyettese, Kravcov elvtárs jöelöre gondoskodott a raktárak és a magzártók előkészítéséről a szállítás idejére. A szártógépeken és futószalagokon kívül — Kravcov elvtárs javaslatára — szellőztető csöveket is szereltek fel. Ezek gyorsabbá teszik a magzártást.

Főérdeme a begyűjtőhely kollektívájának azonban az, hogy ott még a legszorgosabb napokon sem kell vesztegetniük a kocsiikat. Vorobjev könyvelő elvtárs és Szapunyaenkova titkár elvtársnő segítettek a laboránsok segítségére, hogy a laboratóriumi vizsgálatról szóló iratokat haladéktalanul kiállítsák. A laboránsok a gabona minőségét vizsgálták meg, Vorobjev és Szapunyaenkova pedig az iratokat készítik el.

Sok időt vesz igénybe a kezelési elszámolás is. A begyűjtőhely dolgozói kölcsönös segítséggel itt is meggyorsították a munkát. Csujeva és Szmírnova könyvelő, meg Bikovszkaja és Voronkova számvéző elvtársnők segítettek a raktárvezetőnek az elszámolások összeállításában. — A kolhozok főleg szemesterményt adnak be — mondja Jevszejev, a begyűjtőhely igazgatója. — Jellemző, hogy azok a kerületek, amelyek a múlt évben elmaradtak a gabonabeadással, idén az élen járnak. Szakadatlanul özönlik raktárainkba a gabona.

F. Pevnyev

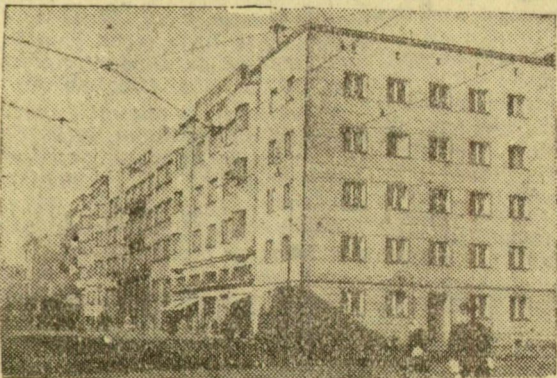
Naav Pál:

Fények a Visztulán...

UTIJEKVET 16

Lodz újászületésének csak egyik jellemzője a nagy kulturális fellendülés. Színházai, mozijai, rádióállomása, filmgyára, a négy városi és öt kerületi múzeuma, az épülő textilipari múzeum, a 27 városi, 200 szakszervezeti, 4 vándor- és 70 háztömb-könyvtár, a 180 iskolai könyvtár, nemkülönben az a tény, hogy egy hónap alatt általában ebben a városban 40 ezer könyvet vásárolnak nemcsak Lodz, hanem az egész lengyel nép virágzó, kulturális életének nagyszerű bizonyítéka.

Lodzra is, mint a többi kapitalista építkezési városra találó volt a régi lengyel mondás: ez a város is csak egy utcából áll a Piotrkowszka utcából. Ez volt csupán olyan része a városnak, amit nyugodtan utának nevezhettek. A külváros nyomortanya volt számtalan viskójával. Elég volt a fasisztáknak néhány tüzesőva,

Új lakóház Lodzban

FÉNYEK A VISZTULÁN 17

hogy felélessék a volt gettót, hisz a faházak az évtizedekig kiszáradt deszkák órák alatt égtek el, s pusztult el sok száz ember, s még több hajléka. Új városrészt épült a gettó helyén, s ez Lodz megújulásának egy másik jellemző vonása. A sok új épület, lakóház, iskola, múzeum, filmszínház hirdeti: a békés alkotó élet győz minden pusztulásban. Az új épületek különböző stílusokban épültek, de így együtt mint frissen szedett virágcsokor, harmónikus egészet alkotnak. Na és milyenek a lakások? Az erkélyeken délután, estefelé karoszékekben pihenő emberek, az ablakok nehéz csipkefüggönyeit izélfőt adnak, hogy milyen lehet a keítő, vagy háromszobás lakás, ahol dolgozó emberek, munkások, művészek, értelmiségiek süb. laknak.

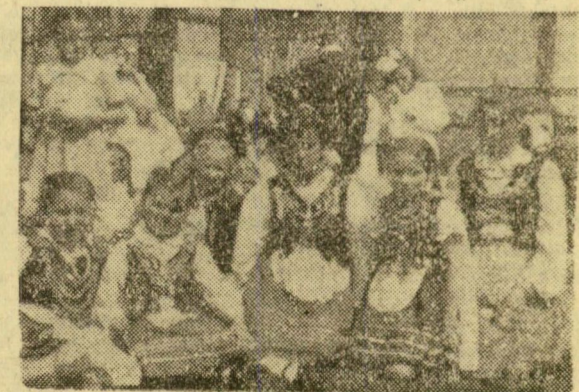
Az új városrészt, a monumentális tér, a többéves fák, amelyeket nemrég telepítettek ide, a középületek, és különösen az iskolák, amelyekbe az első osztálytól az utolsóig járhatnak a gyermekek, mind-mind szebbé és nagyvonalúbbá teszik Lodz arculatát.

Milyenek az emberek? Ha annyit írok, hogy jól öltözöttek, jókedvűek, s hasonló jelzőkkel illetem őket, úgy érzem keveset mondom. Ezért leírom egy élményemet, amely igen megkapott. Szinte minden reggel korán ébredtem, előfordult, hogy már öt órakor a várost jártam itt tartózkodásom alatt. Gyönyörködtem a városban, elnéztem a munkába siető embereket. A villamos, vagy autó még messzire járhatóit, de a várakozók már sorban álltak. Az újonnan érkezettek, mindjárt a sor végére álltak. Az ő zsebközlő is előkerült az újság, a könyv, a türelmes, nyugodt várakozást összekapcsolták a hasznossal, tájékozódással. Mindez természetes itt, s mikor a harmadik, negyedik ilyen fegyelmzett sorl láttam, úgy tűnt nekem, az idegennek, ezt másként el sem tudják képzeni. Valahányszor szem-

UTIJEKVET 18

tanúja voltam ilyen fegyelmzett várakozásnak, gondolataim rögtön haza szálltak Szegedre, s szinte magam előtt láttam, hogyan talakodnak a központi megállónál, vagy a vasútállomásoknál, gyűrjék, táposák egyes fegyelmzett emberek gyengébb társaikat. Azon elmékedtem, vajon, mit szólnának az ilyenek, ha itt ezeket a türelmes, fegyelmzett várakozó sorokat látnák. Biztos nem hinnének a szemüknek, mint ahogy kezdetben én sem hittem, ismerve a szegedi sajátosságokat. Megvallom, sűrűn megálltam nemcsak Lodzban, Krakóban, de Varsóban is egy-egy ilyen sor mellett, vártam, mi történe, ha valaki oldalról igyekezne behatolni a sorba. Ilyenre nem volt példa. Elnéztem a nyugodt várakozókat, úgy gondolom, a látottak alapján talán nem is szólnának ezek az emberek, ha valaki betolakodna a sorba, csak csodálkoznának.

(Folyt. köv.)

Az új iskolán tanuló népművelésben